

Nr 45.

Ankom till riksdagens kansli den 24 februari 1939 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning till Stockholms frivilliga motorbåtsflottilj av fastigheten Djurö 1³¹ i Djurö socken av Stockholms län.

(1:a avd.)

I proposition nr 70 har Kungl. Maj:t, under åberopande av vid propositionen fogat utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden, föreslagit riksdagen medgiva, att fastigheten Djurö 1³¹ i Djurö socken av Stockholms län må försäljas till Stockholms frivilliga motorbåtsflottilj för en köpeskilling av 1,000 kronor med återköpsrätt för kronan enligt grunder, som vid försäljningen må bestämmas av Kungl. Maj:t, och på villkor i övrigt, att köparen ensam vidkännes samtliga med fånget förenade kostnader, samt att inflytande köpeskilling må tillgodoföras reservationsanslaget till befästningar, kustartilleriets kaserner m. m.

Den inom Djurö socken av Stockholms län belägna, kronan tillhöriga fastigheten Djurö 1³¹ eller Klockaruddsholmen är från och med den 1 april 1934 mot en årlig avgift av 25 kronor på fem års tid upplåten till Stockholms frivilliga motorbåtsflottilj, som är en underavdelning av Sveriges frivilliga motorbåtskår.

Sedan kommandanten i Vaxholms fästning hos marinförvaltningen föreslagit, att vissa till fästningen hörande fastigheter, däribland Klockaruddsholmen, skulle såsom numera för fästningen obehövlige försälas, har *marinförvaltningen* i underdånig skrivelse den 20 december 1937 framhållit, att det syntes ämbetsverket rimligt, att Stockholms frivilliga motorbåtsflottilj finge förvärva nämnda holme för det pris kronan en gång erlagt för densamma eller 1,000 kronor, oaktat holmen nu saluvärderats till 4,000 kronor, och hemställde ämbetsverket, att Kungl. Maj:t måtte inhämta riksdagens medgivande till försäljningen.

Innan marinförvaltningen till Kungl. Maj:t avlät sin förenämnda skrivelse, hade ämbetsverket i ärendet samrätt med, bland andra myndigheter, dåvarande *chefen för marinstabens*, vilken — under hänvisning till ett av styrelsen för Sveriges frivilliga motorbåtskår den 20 april 1937 dagtecknat, till marinstabenschefen avgivet utlåtande — i yttrande den 26 april 1937 tillstyrkte, att Klockaruddsholmen finge överlätas till Stockholms frivilliga motorbåtsflottilj på någotdera av de sätt, som i utlåtandet föreslagits.

I sitt berörda utlåtande den 20 april 1937 hade *styrelsen för Sveriges frivilliga motorbåtskår* till en början erinrat, att det frivilliga försvarsarbetet, som

bedreves inom kåren, i vissa avseenden underlättades av kronan och att genom tillkomsten av en replipunkt för Stockholms frivilliga motorbåtsflottilj å Klockaruddsholmen också denna flottiljs arbete i hög grad befrämjats. För reparationer å de byggnader m. m. (en plåtbarack under plåttak, 4 lägerhyddor under papptak och en brygga), som genom kronans försorg uppförts å holmen, och för vissa andra anordningar å holmen hade flottiljen dock åsamkat sig kostnader på omkring 6,500 kronor. Styrelsen föreslog, att holmen utan ersättning överlämnades till motorbåtsflottiljen att med full nyttjanderätt disponeras så länge flottiljen existerade och med skyldighet för densamma att återställa holmen till kronan vid flottiljens eventuella upplösande, eller ock, därest ett överlämnande på nyss angivna villkor icke skulle kunna ske, att holmen, överlätes på motorbåtsflottiljen med full äganderätt och mot en köpeskilling av 1,000 kronor.

Fritidsutredningen har den 3 februari 1938 avgivit utlåtande i ärendet och därvid i fråga om Klockaruddsholmen framhållit, bland annat, att utredningen från sina synpunkter icke hade något att erinra mot att Stockholms frivilliga motorbåtsflottilj enligt önskan antingen utan kostnad finge disponera holmen eller eventuellt köpa den. För den händelse försäljning av holmen syntes bära äga rum, borde det ske endast under tillfredsställande garanti för att dess väsentliga natur- och rekreationsvärden komme att bevaras, varför återköpsrätt syntes bära förbehållas kronan för den händelse området skulle börja användas för annat ändamål än det av motorbåtsflottiljen vid köpet avsedda.

Med anledning av vad fritidsutredningen anført har *marinförvaltningen* den 1 april 1938 ånyo yttrat sig i ärendet och därvid i fråga om Klockaruddsholmen framhållit, att fritidsutredningen icke syntes hava något att i princip erinra mot att holmen försälldes till Stockholms frivilliga motorbåtsflottilj, därest blott återköpsrätt förbehölles kronan för det fall området skulle börja användas för annat än avsett ändamål. Marinförvaltningen, som icke hade något emot en sådan bestämmelse vid ett blivande köp, vidhölle sålunda sin framställning om områdets försäljning.

Departementschefen har för egen del anført följande:

Den kronan tillhöriga, till Stockholms frivilliga motorbåtsflottilj utarrenderade Klockaruddsholmen är belägen i Brevikssundet omkring 1.5 kilometer sydväst om Djurö kyrka. Holmen omfattar en areal av 1 hektar. Enligt en genom domänstyrelsens försorg den 31 augusti 1937 verkställd värdering är fastigheten med därå befintliga anläggningar taxeringsvärderad till 1,000 kronor och saluvärderad till 5,000 kronor, från vilket belopp dock borde dragas värdet av utav flottiljen verkställda förbättringar och anläggningar med 1,000 kronor. Arrendevärdet har beräknats till 200 kronor. Holmen, som enligt Kungl. Maj:ts beslut den 18 februari 1916 av kronan förvärvats för en köpeskilling av 1,000 kronor, har numera, sedan Vaxholms fästnings försvarsanstalter utflyttats till det yttre havsbandet, förlorat sin betydelse ur försvarssynpunkt. Å andra sidan torde holmen höra till de skärgårdsområden, som äga betydelse ur natur- och rekreationssynpunkt. Det oaktat har fritidsutredningen förklarat sig ur sina synpunkter icke hava något att erinra mot att holmen alltjämt upplåtes åt Stockholms frivilliga motorbåtsflottilj, som önskar tillförsäkra sig besittningsrätten till holmen jämväl i fortsättningen.

Då motorbåtsflottiljen är en organisation med direkt uppgift att tjäna försvarsväsendets intressen, anser jag starka skäl tala för att flottiljen beredes möjlighet att jämväl i fortsättningen oinskränkt disponera nämnda holme. Med hänsyn till att flottiljen redan nedlagt och har för avsikt att ytterligare nedlägga avsevärda kostnader på holmens rationella utnyttjande, ansluter jag mig till marinförvaltningens förslag att överlåta holmen till flottiljen med äganderätt. Därvid torde emellertid — såsom fritidsutredningen föreslagit — kronan bära förbehålla sig återköpsrätt, för den händelse flottiljen skulle upplösas eller få annat syfte än vad den för närvarande har; och torde det få ankomma på Kungl. Maj:t att i samband med försäljningen bestämma de närmare grunderna för återköpsrätten.

Vad beträffar köpeskillingen har densamma av marinförvaltningen föreslagits till 1,000 kronor, d. v. s. allenast en fjärdedel av det holmen vid värdering åsatta nettosaluvärdet. Med hänsyn till de kostnader, som av flottiljen redan nedlagts och väntas komma att nedläggas å holmen, och då flottiljens verksamhet tjänar ett allmännyttigt ändamål, finner jag mig likväl böra tillstyrka, att köpeskillingen bestämmes till nämnda belopp, med skyldighet dock för flottiljen att svara för samtliga med fånet förenade kostnader. Därvid har jag även tagit hänsyn till den omständigheten, att med försäljningen bör förenas återköpsrätt för kronan. I överensstämmelse med hittills tillämpad praxis läser — oavsett den ändring därutinnan som kan bli en följd av den planerade omläggningen av redovisningen av försvarsväsendets fastigheter — den för ifrågakommande fastighet inflytande köpeskillingen böra tillgodoföras reservationsanslaget till befästningar, kustartilleriets kaserner m. m.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må medgiva,

a) att fastigheten Djurö 1³¹ i Djurö socken av Stockholms län må försäljas till Stockholms frivilliga motorbåtsflottilj för en köpeskillning av 1,000 kronor med återköpsrätt för kronan enligt grunder, som vid försäljningen må bestämmas av Kungl. Maj:t, och på villkor i övrigt, att köparen ensam vidkännes samtliga med fånet förenade kostnader,

b) att inflytande köpeskillning må tillgodoföras reservationsanslaget till befästningar, kustartilleriets kaserner m. m.

Stockholm den 24 februari 1939.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS RÅSTOCK.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Gränebo, Johansson* i Fredrikslund, *Svensson* i Kompersmålå, *Asplund, Nilsson* i Landeryd, *Bergström, Gustafsson* i Benestad, *Ström* i Lidköping, *Larsson* i Varberg, *Bäcklund, Andersson* i Rixö och *Bergman*; samt

från andra kammaren: herrar *Råstock, Jansson* i Falun, *Törnkvist, Persson* i Falla, *Jonsson* i Eskilstuna, *Närlinge, Ward, Weijne, Andersson* i Södergård, *Åqvist, Olsson* i Staxäng och *Bergström*.